

Boverket

Boverkets förslag till
föreskrifter om
upphävande av Boverkets
föreskrifter och allmänna
råd (2011:12) om hissar
och vissa andra
motordrivna anordningar

– Remiss

Titel: Boverkets förslag till föreskrifter om upphävande av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar – Remiss

Utgivare: Boverket, december 2024

Processnummer: 3.2.1

Diarienummer: 201/2024

Sammanfattning

Boverket föreslår att Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar, H-föreskrifterna, upphävs den 1 december 2025, eftersom författningen per detta datum föreslås ersättas av tre nya grundförfattningar:

- Boverkets föreskrifter om krav för användning av motordrivna anordningar,
- Boverkets föreskrifter om utförande av kontroll samt ackreditering av kontrollorgan för motordrivna anordningar, och
- Boverkets föreskrifter om hissar för uppfyllandet av hissdirektivet 2014/33/EU.

Denna konsekvensutredning avser endast författningsförslaget som upphäver H-föreskrifterna. I detta författningsförslag finns övergångsbestämmelser om fortsatt giltighet för vissa beslut och handlingar som utfärdats eller upprättats enligt äldre bestämmelser i H-föreskrifterna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Författningsförslag.....	5
2 Inledning.....	6
2.1 Bakgrund	6
2.1.1 Uppdraget.....	6
2.2 Förkortningar	6
3 Rättsliga förutsättningar	8
3.1 Boverkets bemyndigande.....	8
3.2 Anmälan av tekniska regler	8
3.3 Anmälan av krav enligt tjänstedirektivet.....	8
3.4 Regeringens medgivande	8
4 Konsekvenser	9
4.1 Redogörelse av problemet och vilken förändring som eftersträvas.....	9
4.1.1 En översyn av H-föreskrifterna	9
4.1.2 Tre nya grundförfattningar	10
4.2 Alternativa lösningar	10
4.3 Analys av det valda alternativet	10
4.3.1 Sammanfattning av konsekvenserna.....	10
4.3.2 Vilka som berörs av förslaget	11
4.3.3 Kostnadsmässiga och andra konsekvenser	11
4.4 Ikraftträdande, informationsinsatser och utvärdering	12
4.4.1 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.....	12
4.4.2 Speciella informationsinsatser	12

1 Författningsförslag

Förslag till Boverkets föreskrifter om upphävande av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar

Boverket föreskriver med stöd av 10 kap. 3 §, 11 §, 15–17 §§, 19–20 §§ och 26 § plan- och byggförordningen (2011:338) att Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:6) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar ska upphöra att gälla.

-
1. Denna författning träder i kraft den 1 december 2025.
 2. Intyg och beslut som utfärdats av anmälda organ före den 1 december 2025 i enlighet med den upphävda författningen, har fortsatt giltighet enligt den nya författningen Boverkets föreskrifter (20xx:xx) om hissar för uppfyllandet av hissdirektivet 2014/33/EU. Detsamma gäller CE-märkning som skett och EU-försäkran om överensstämmelse som upprättats före den 1 december 2025 i enlighet med den upphävda författningen.
 3. Besiktningsprotokoll som utfärdats av kontrollorgan före den 1 december 2025 i enlighet med den upphävda författningen, har fortsatt giltighet enligt den nya författningen Boverkets föreskrifter (20xx:xx) om krav för användning av motordrivna anordningar.

2 Inledning

När en myndighet tar fram föreskrifter eller allmänna råd ska myndigheten utreda vilka konsekvenser som kommer att uppstå av regeln enligt förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar (konsekvensutredningsförordningen). Denna konsekvensutredning innehåller därför beskrivningar och svar som särskilt regleras i förordningen men innehåller också andra överväganden utifrån vad som regleras i exempelvis förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket.

Boverkets konsekvensutredningar kan användas som ett slags förarbeten och tolkningsunderlag till Boverkets föreskrifter och allmänna råd. Föreliggande dokument utgör en sådan konsekvensutredning.

En konsekvensutredning ska stå i proportion till förslagets omfattning och effekter. Utgångspunkterna i detta kapitel påverkar omfattningen av konsekvensutredningen.

2.1 Bakgrund

2.1.1 Uppdraget

Som en del i Boverkets översyn av verkets bygg- och konstruktionsregler föreslås tre nya grundförfattningar som ska ersätta Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar, H-föreskrifterna.

De nya författningarna föreslås träda i kraft den 1 december 2025.

Denna konsekvensutredning avser endast det författningsförslag som upphäver de nu gällande H-föreskrifterna.

2.2 Förkortningar

H-föreskrifter	Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar
Hissdirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar ¹

¹ EUT L 96/251, 29.3.2014, s. 251, Celex 314L0033.

PBF Plan- och byggförordning (2011:338)

PBL Plan- och bygglag (2010:900)

3 Rättsliga förutsättningar

Detta kapitel beskriver de rättsliga förutsättningarna för Boverkets förslag till nya föreskrifter och allmänna råd och innehåller bland annat de uppgifter om föreskriftsbemyndiganden som avses i konsekvensutredningsförordningen.

3.1 Boverkets bemyndigande

De bestämmelser i H-föreskrifterna som föreslås upphävas är meddelade med stöd av 10 kap. 3 §, 11 §, 15–17 §§, 19–20 §§ och 26 § PBF. Det är även med stöd av dessa bemyndiganden som Boverket nu upphäver bestämmelserna.

För att besluta om upphävande av allmänna råd behövs inget särskilt bemyndigande.

3.2 Anmälan av tekniska regler

Informationsförfarande enligt förordningen (1994:2029) om tekniska regler bedöms inte behövas eftersom författningsförslaget inte innehåller sådana tekniska regler som avses i 2 § samma förordning. Det aktuella författningsförslaget innebär inte att några nya krav införs utan endast att befintliga regler upphävs.

3.3 Anmälan av krav enligt tjänstedirektivet

Författningsförslaget innehåller inte några nya eller ändrade krav på tillträde till eller utövande av tjänsteverksamhet. Boverket gör därför bedömningen att författningsförslaget inte behöver anmälas enligt 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, som hänvisar till tjänstedirektivet².

3.4 Regeringens medgivande

Boverket gör bedömningen att författningsförslaget inte medför sådana väsentliga effekter på kostnader för staten, kommuner eller regioner att medgivande krävs av regeringen enligt konsekvensutredningsförordningen.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden.

4 Konsekvenser

Boverket ska redovisa vilka konsekvenser som författningsförslaget i utredningen kan innebära i olika avseenden. Konsekvensutredningen ska innehålla redogörelser och analyser samt bedömningar på sätt som framgår av konsekvensutredningsförordningen.

4.1 Redogörelse av problemet och vilken förändring som eftersträvas

4.1.1 En översyn av H-föreskrifterna

H-föreskrifterna innehåller krav och regler för utförande och installation, kontroll, skötsel och underhåll samt vissa förbättringskrav på befintliga anordningar. Föreskrifterna innehåller även regler om ackreditering av kontrollorgan och de uppgifter som de ackrediterade kontrollorganen utför. Därutöver har regler för permanent installerade hissar med korg för uppfyllande av hissdirektivet (2014/33/EU) införlivats i svensk rätt genom bilaga 5 i författningen, som i princip ordagrant återger kraven i direktivet.

H-föreskrifterna gäller för sådana motordrivna anordningar som avses i 1 kap. 5 § PBF med de preciseringar och undantag som framgår i författningen. Följande motordrivna anordningar omfattas av H-föreskrifterna:

- Hissar
- Linbaneanläggningar
- Motordrivna portar och liknande anordningar
- Rulltrappor och rullramper
- Takmonterade persontransportanordningar
- Anordningar för avfall

Boverket har genomfört en översyn av verkets bygg- och konstruktionsregler. Översynen av H-föreskrifterna ingår som en del i detta arbete.

Enligt principerna för översynen ska de nya reglerna tydliggöra rollfördelningen mellan staten, samhällsbyggnadssektorn och standardiseringen. Boverket ska i föreskrifterna precisera de krav som ställs i lag och förordning, medan samhällsbyggnadssektorn förväntas ta fram lösningar som uppfyller kraven, med standardiseringen som alternativ.

Efter översynen ska reglerna om motordrivna anordningar

- bestå av färre regler
- vara formulerade som teknik- och materialneutrala funktionskrav

bara innehålla bindande föreskrifter – i princip inga allmänna råd och inga hänvisningar till standarder, regler eller allmänna råd från andra myndigheter eller organisationer.

4.1.2 Tre nya grundförfattningar

Reglerna om motordrivna anordningar riktar sig till olika typer av aktörer. För att tydliggöra reglernas syfte och underlätta förståelsen och därmed även tillämpningen av reglerna föreslås bestämmelserna i H-föreskrifterna delas upp i tre nya grundförfattningar.

- Boverkets föreskrifter om krav för användning av motordrivna anordningar,
- Boverkets föreskrifter om utförande av kontroll samt ackreditering av kontrollorgan för motordrivna anordningar, och
- Boverkets föreskrifter om hissar för uppfyllandet av hissdirektivet 2014/33/EU.

De nya grundförfattningarna föreslås träda i kraft den 1 december 2025. Därför måste motsvarande bestämmelser i H-föreskrifterna upphävas per detta datum.

4.2 Alternativa lösningar

Då nya grundförfattningar med bestämmelser om motordrivna anordningar träder i kraft måste de tidigare H-föreskrifterna upphävas. Något alternativ till detta finns inte.

4.3 Analys av det valda alternativet

Konsekvensutredningen ska innehålla en analys av det eller de förslag som lämnas. Detta avsnitt beskriver bland annat de konsekvenser som Boverkets förslag får för de aktörer som särskilt nämns i 7 § konsekvensutredningsförordningen. I analysen ska också beaktas bestämmelserna i 8–10 §§ konsekvensutredningsförordningen som relaterar till om förslaget eller förslagen inskränker den kommunala självstyrelsen samt förhållandet till EU.

4.3.1 Sammanfattning av konsekvenserna

Att H-föreskrifterna upphävs och ersätts med nya regler får konsekvenser för ett flertal aktörer i samhället, exempelvis ägare av motordrivna anordningar, fastighetsägare, byggherrar, tillverkare, installatörer, serviceföretag, kontrollorgan, boende och användare av motordrivna anordningar samt kommuner,

länsstyrelser, domstolar. Det kan till exempel handla om att det tar tid att sätta sig in i de nya reglerna. Detta är dock konsekvenser av de tre nya grundförfattningar som införs. Någon analys av dessa konsekvenser ges inte här, utan de konsekvenser som de nya reglerna för med sig och vilka som påverkas av dem beskrivs i stället i konsekvensutredningarna för de nya grundförfattningarna med regler om motordrivna anordningar.

En konsekvensutredning ska enligt 9 § förordningen om konsekvensutredningar innehålla en bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. Författningsförslaget som upphäver H-föreskrifterna bedöms inte vara oförenlig med dessa skyldigheter.

Inte heller bedöms författningsförslaget få några konsekvenser för miljö och klimat, kulturmiljö, arkitektur och gestaltad livsmiljö, social hållbarhet, personer med nedsatt funktionsförmåga, barn och unga, äldre, integration och boendesegregation, jämställdhet eller folkhälsa.

4.3.2 Vilka som berörs av förslaget

Nya föreskrifter om motordrivna anordningar berör ett stort antal aktörer. Vilka dessa är framgår av de separata konsekvensutredningar som tagits fram för var och en av de tre nya grundförfattningar som föreslås ersätta H-föreskrifterna. Dessa konsekvensutredningar beskriver samlat de ändringar som föreslås i förhållande till H-föreskrifterna, det vill säga de innefattar konsekvensbeskrivning av regler med helt nya krav, regler som innebär ändring av krav och regler som saknar motsvarighet i de föreslagna nya grundförfattningarna.

Någon redogörelse för berörda aktörer lämnas därför inte i denna konsekvensutredning som avser förslag till upphävande av bestämmelserna H-föreskrifterna.

4.3.3 Kostnadmässiga och andra konsekvenser

Några kostnadmässiga eller andra konsekvenser uppstår inte just till följd av förslaget till upphävande av de gamla bestämmelserna i H-föreskrifterna. Konsekvenserna av de nya bestämmelser som föreslås ersätta H-föreskrifterna beskrivs i konsekvensutredningarna för dessa bestämmelser.

4.4 Ikraftträdande, informationsinsatser och utvärdering

4.4.1 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Det aktuella författningsförslaget som upphäver H-föreskrifterna, föreslås träda i kraft den 1 december 2025, eftersom de tre föreslagna nya grundförfattningarna som ersätter H-föreskrifterna föreslås träda i kraft då.

De tre föreslagna nya författningarna innebär, jämfört med gällande H-föreskrifter, i huvudsak en strukturell förändring och regelförenkling. Författningsförslagen innebär få ändringar i sak och ändrar i princip inte kraven på själva anordningarna. Boverket bedömer därför att det inte behövs en övergångstid, under vilken byggherren eller den som ansvarar för en anordning kan välja om han eller hon vill tillämpa den nya författningen eller de äldre bestämmelserna.

Det finns dock behov av en övergångsbestämmelse som säkerställer att besiktningensprotokoll som utfärdats före den 1 december 2025, utifrån en bedömning mot bestämmelserna med krav på motordrivna anordningar H-föreskrifterna, har fortsatt giltighet. Vidare finns behov av övergångsbestämmelser som säkerställer att intyg och beslut från anmälda organ samt CE-märkning som skett och EU-försäkran om överensstämmelse som utfärdats före den 1 december 2025 enligt H-föreskrifterna har fortsatt giltighet. Dessa övergångsbestämmelser anges i den aktuella författningen som upphäver H-föreskrifterna.

4.4.2 Speciella informationsinsatser

Några särskilda informationsinsatser med anledning av det aktuella författningsförslaget som upphäver H-föreskrifterna planeras inte. Däremot kommer det att behövas informationsinsatser för de föreslagna nya grundförfattningarna. Detta beskrivs i konsekvensutredningarna för dessa författningsförslag

Boverket

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se